

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HORSENS

PRIVATE

REALSKOLE.

1879.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

EFTERRETNINGER

OM

HORSENS PRIVATE REALSKOLE

FOR

SKOLEAARET 1878—79.

VED

CAND. PHILOL. N. F. STEGMANN,
SKOLENS BESTYRRER.

HORSENS.

FOGHS BOGTRYKKERI.

1879.

Den 9de December f. A. ansøgte Skolens Bestyrer om Bemyndigelse til at afholde Realafgangsexamen af lavere Grad, hvorefter Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 31te samme Maaned beskikkede Professor Simesen og Provst Høegh-Guldberg til i Forening at foretage den ved Bekjendtgjørelse af 28de Maj 1859 anordnede Undersøgelse af Skolens Tilstand. Efter at denne Undersøgelse var foretagen den 18de og 19de Marts d. A., meddelte Ministeriet den 3dje April Skolen Tilladelse til at afholde bemeldte Examen, foreløbig for et Tidsrum af 3 Aar. Den nævnte Examen, som her ved Skolen vil blive afholdt for første Gang i indeværende Sommer, har samme Retsvirkning som almindelig Forberedelsesexamen af lavere Grad ved Universitetet, og giver altsaa dem, der have bestaaet den, Adgang til at indstille sig til Optagelse som Elever ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, til at tage den fuldstændige Veterinær-examen, pharmaceutisk Examen og juridisk Examen for ustuderede.

Disciplene.

Skolen har for Tiden 55 Disciple, deraf 11 udenbys. Ved sidste Omflytning ordnedes de, som nedenstaaende Liste udviser, paa hvilken de ny Disciple ere opførte med fuldt Navn, og Faderens Stilling angiven i Parenthes.

V Klasse.

1. K. T. Buhl. 2. J. Eriksen. 3. K. S. Strøberg.
4. H. V. Fog.

IV Klasse.

1. R. G. Jørgensen. 2. R. Houmann. 3. J. P. P. Gottlieb. 4. H. Rasmussen. 5. K. J. Nielsen. 6. H. Jensen. 7. J. R. Schrøder. 8. M. Feddersen. 9. A. Risom. 10. L. C. Olsen.

III Klasse.

1. R. Rasmussen. 2. N. Eriksen. 3. E. L. Andersen. 4. A. E. Reventlov. 5. C. F. Holm. 6. M. Kjær. 7. H. C. A. Fog. 8. F. Kraul. 9. C. H. Jacobsen. 10. A. C. Møgelvang. 11. J. A. H. Hamann. 12. N. J. V. Lynell. 13. F. V. G. J. Willumsen. 14. J. F. V. Hamann. 15. J. C. Schrøder. 16. A. N. Sommer. 17. J. A. Sørensen.

II Klasse.

1. Ph. Gottlieb. 2. N. H. Stegmann. 3. A. Houmann. 4. E. J. P. Sørensen. 5. K. H. Waagepetersen. 6. K. J. Bache. 7. Aage Meisner (Smedemester M.). 8. P. Holm. 9. G. Risom. 10. L. Worning. 11. Rasmus Andersen (Proprietær Rasmussen, Morsholt). 12. Andreas Hansen (Skipper H.). 13. P. J. Daugaard. 14. Niels Gunder Nielsen (Arbejdsmand Simon N.).

I Klasse.

1. Ernst Anker Jakob Betak (Bogholder B.). 2. Ove Sofus Nikolaj Emil Sihm (Toldassistent S.). 3. Haagen Jacobsen (Vævermester J.). 4. Max Sommer (Skræddermester S.). 5. Sofus Jørgen Hansen (Murmester H.). 6. Theodor Johannes Sveinbjörnsson (Læge S., Brædstrup). 7. Ingvor Andreas Ludvig Schibler (Barber S.). 8. J. Jørgensen. 9. H. J. Kraul. 10. Hans Hendrik Jensen (Økonom J., Hansted Hospital).

Lærerne. Fag- og Timefordelingen.

I Oktober Maaned f. A. blev cand. theol. C. Enghoff ansat som Kapellan pro loco for Størring, Stjær og Galtens Menigheder. Nogle af hans Timer overtoges af de andre Lærere, Resten besattes ved forøget Anvendelse af Timelærere. Undervisningen har siden været fordelt imellem Lærerne paa følgende Maade:

Bestyreren: Dansk i I—II og IV—V Kl., Historie i V Kl., Geografi i II—IV Kl., Tysk, Fransk, Naturlære = 33 Timer.

Lærer Jeppesen: Geografi i V Kl., Skrivning i IV—V Kl., Engelsk, Religion, Naturhistorie, Tegning = 35 Timer.

Cand. philol. Larsen: Dansk i III Kl., Historie i I—IV Kl., Regning i I—III Kl., Mathematik = 36 Timer.

Pastor Andresen: Regning i IV—V Kl. = 6 Timer.

Lærer Kjellerup: Geografi i I Kl., Skrivning i I—III Kl. = 8 Timer.

Lærer Lammers: Sang = 4 Timer.

Kaptein Voigt: Gymnastik = 6 Timer.

De ugentlige Undervisningstimers Fordeling paa de enkelte Fag og Klasser ses af efterfølgende Skema, paa hvilket de Timer, som en Klasse har haft sammen med den følgende Klasse, ere mærkede med * og ikke medregnede i Summen af Timerne i vedkommende Fag.

Fagene.	I.	II.	III.	IV.	V.	Sum.
Dansk	5 ^{#1}	5	4	3*	3	13
Tysk	3*	3	3	3	3	12
Engelsk	„	2	3	2*	2	7
Fransk	„	„	„	1	1	2
Religion	3*	3	2	2*	2	7
Historie	2	3	3	3	3	14
Geografi	2	2	2	2	3	11
Naturhistorie	2	2	2	3	3	12
Naturlære	„	„	„	1*	1	1
Arithmetik	„	„	2	3	3	8
Geometri	„	„	„	2	3	5
Regning	4*	4	4	3	3	14
Skrivning	4*	4	2	2*	2	8
Tegning	„	2*	2	2*	2	4
Sang	2*	2	1 ^{#1}	1	„	4
Gymnastik	2*	2	2	2*	2	6
I alt	30	34	33	36	36	128

Oversigt over hvad der er læst i Skoleaaret.

Dansk.

I Kl. Matzens Læsebog, 2den Del, S. 71—241. Af Sange for Skolen og Hjemmet ere 9 Digte lærte udenad. Sætningsdelene og Ordklasserne ere indøvede. 1 Gang om Ugen Afskrivning efter Bog og 2 Gange om Ugen Diktat. — II Kl. Wulffs Læsebog, 2den Del. 9 Digte af Sange for Skolen og Hjemmet ere lærte udenad. I Grammatik er gennemgaaet mundtlig Sætningens Dele, Ordklasserne og det vigtigste af disses

Bøjning. Diktatstil 2 Gange ugentlig. — III Kl. Matzens Læsebog, 3dje Del, er benyttet til Oplæsning og Analyse. 4 Digte ere lærte udenad. Det vigtigste af Bojesens Sproglære er gennemgaaet. Stil 2 Gange om Ugen, mest Gjenfortælling. — IV Kl. Hammerichs Læsestykker S. 1—175 anvendte til Oplæsning og Analyse. 6 af Bogens Digte ere lærte udenad. Bojesens Sproglære er gennemgaaet noget udførligere end i forrige Klasse. 32 Stile, mest selvavede Fortællinger og lette Skildringer. — V Kl. 30 Stile. For øvrigt som IV Kl.

Tysk.

I Kl. Rungs Elementarbog er benyttet. Et Parti har læst S. 1—12 og 50—73, et andet S. 24—35 og 50—73. — II Kl. Rungs Læsebog S. 43—55 og 62—86. Ahns Lærebog S. 1—17. — III Kl. Rungs Læsebog S. 103—151. Det vigtigste af Formlæren efter Bruuns Grammatik. 10 Stile. — IV Kl. Rungs Læsebog S. 169—220. Formlæren efter Bruun. Nogle Stile. — V Kl. Hauffs Märchen S. 280—399 og 442—466. Af Bruuns Grammatik er Ordføjningslæren gennemgaaet og Formlæren repeteret.

Engelsk.

II Kl. Listovs Ledetraad, 1ste Afd., Stk. 1—62 og blandede Øvelser Stk. 1—3. 39 Stile. — III Kl. Listovs Elementarbog Stk. 1—29; sammes Læsebog I, Stk. 1—24. 37 Stile. — IV Kl. Listovs Læsestykker II, S. 1—26 og 85—98. Thorups Grammatik. 32 Stile. — V Kl. Listovs Læsestykker II, S. 26—41 og 118—155. Thorups Grammatik. 36 Stile efter Listovs Stiløvelser I.

Fransk.

IV Kl. Ahns Lærebog, 1ste Kursus, S. 1—25. — V Kl. En Discipel har læst samme Bog S. 25—41 og repeteret det foregaaende, en anden har gennemgaaet S. 38—60 og 93—100. Kun de Disciple af disse to Klasser, hvis Forældre have ønsket det, i alt 6, have deltaget i Undervisningen.

Religion.

I Kl. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente. Luthers Katechismus. 13 Salmer. — II Kl. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente. Balslevs Lærebog: de ti Bud. 13 Salmer. — III Kl. Assens' Bibelhistorie: det ny Testamente. Balslevs Lærebog: Bønnen og Sakramenterne. 14 Salmer. — IV og V Kl. Assens' Bibelhistorie: det ny Testamente. Balslevs Lærebog: Troen. 13 Salmer.

Historie.

I Kl. Erslevs Fædrelandshistorie til Aar 1448. — II Kl. Samme Bog fra 1448. Kofods Verdenshistorie til Romulus. — III Kl. Danmarks Historie til 1448 efter Allen. Kofods Verdenhistorie fra Perserkrigene til Folkevandringen. — IV Kl. Danmarks Historie fra 1448 til 1730 efter Allen. Kofods Verdenshistorie fra Augustus til den vestphalske Fred. — V Kl. Hele Allens Danmarkshistorie og Kofods Verdenshistorie.

Geografi.

I Kl. Erslevs Geografi Nr. 5: til Sydevropa. — II Kl. Erslevs Geografi Nr. 4: Nord-, Øst- og Sydevropa samt Mellemeuropas naturlige Beskaffenhed. — III Kl. Samme Bog: Sydevropa og de fremmede Verdensdele.

— IV Kl. Erslevs Nr. 2: til Sydevropa. — V Kl. Samme Bog fuldstændig.

Naturhistorie.

I Kl. Lützens Zoologi Nr. 3: Pattedyrene undtagen Mennesket. — II Kl. Som I Kl.; desuden Fuglene. — III Kl. Lütken Nr. 3: Mennesket, Krybdyr, Padder og Fiske, Leddyr og Bløddyr. — IV Kl. Lützens Zoologi Nr. 2: forfra til Ormene. Strøms Plantelære: Blomsterplanterne. — V Kl. Hele Lützens Zoologi Nr. 2 og Strøms Plantelære. I III—IV Kl. er tillige meddelt det meste af J. Pios Sundhedslære. Til Botaniktimerne er der medbragt Planter af de enkelte Disciple, og samlede Excursioner ere foretagne.

Naturlære.

IV Kl. Mortensens Naturlære: Kapitlerne om Legemerne i Almindelighed, om Legemernes Bevægelse og om Lyden. — V Kl. Som IV Kl.

Arithmetik.

III Kl. Steens Arithmetik til § 40 (Brøk) med de tilsvarende Opgaver. — IV Kl. Samme Bog fra § 40 til Enden med de tilsvarende Opgaver. — V Kl. Steens Algebra: Potens, Rod og Logarithmer.

Geometri.

IV Kl. Mundts Geometri til § 146. — V Kl. Samme Bog fra § 146.

Regning.

Hansens Tavleregningsopgaver ere brugte, i I—II Kl. første og anden Del, i III—V Kl. anden og tredje Del. I de to øverste Klasser er mindst 1 Time om Ugen anvendt til Hovedregning og Regning ved Klassesetavlen.

Skolebøger.

De Skolebøger, der ville blive benyttede i Skoleaaret 1879—80, ere:

I og II Kl. Matzens danske Læsebog, 2den Del. Sange for Skolen og Hjemmet. Balslevs Bibelhistorie. En Salmebog med Tillæg. Et Atlas, helst Erslevs større. Lützens Zoologi Nr. 3. Hansens Regnebog 1ste eller 2den Del (efter nærmere Bestemmelse).

Særlig for I Kl. Rungs tyske Elementarbog. Luthers Katechismus. Roms Fædrelandshistorie. Erslevs Geografi Nr. 5.

Særlig for II Kl. Rungs tyske Læsebog. Bruuns tyske Grammatik. Listovs engelske Ledetraad, 1ste Afdeling. Balslevs Lærebog. Erslevs Fædrelandshistorie. Kofods Verdenshistorie. Erslevs Geografi Nr. 4. Et Tegnehefte (efter nærmere Bestemmelse).

III og IV Kl. Bojesens danske Sproglære. Rungs tyske Læsebog. Bruuns tyske Grammatik. Assens' mindre Bibelhistorie. Balslevs Lærebog. En Salmebog med Tillæg. Kofods Verdenshistorie. Et Atlas, helst Erslevs større. Steens elementære Arithmetik. Hansens Regnebog, 2. eller 3. Del. Et Tegnehefte. (De to sidste efter nærmere Bestemmelse). Sannes tostemmige Fædrelandssange.

Særlig for III Kl. Matzens danske Læsebog, 3dje Del. Listovs eng. Læsebog, 1ste Afd. Listovs eng. Elementarbog. Bloch: Nordens Historie. Erslevs Geografi Nr. 4. Lützens Zoologi Nr. 3.

Særlig for IV Kl. Hammerichs danske og norske Læsestykker. Listovs eng. Læsestykker, 2den Afd., med Glossarium. Listovs eng. Stiløvelser, 1ste Afd. Thorups eng. Grammatik. Allens Danmarkshistorie. Erslevs Geografi Nr. 2. Lützens Zoologi Nr. 2. Strøms Plantelære. Mortensens Naturlære. Jul. Petersens Geometri. De, som læse Fransk, desuden: Ahns fr. Læsebog, 1ste Kursus.

V Kl. Som IV Kl. Desuden Hauffs Märchen. En tysk Ordbog. Steens Algebra. En Logarithmetabel, helst Höiels.

Enhver Discipel, som deltager i Gymnastik, maa være forsynet med et Par Gymnastiksko.

Den maanedlige Betaling er i 1ste Klasse 4 Kroner, i 2den og 3dje Klasse 6 Kroner, i 4de og 5te Klasse 7 Kroner. Regning medgives Disciplene ved Maanedens Slutning. For Juni og Juli opkræves Betalingen under ét ved Juni Maanedes Slutning. I Brænde-

penge erlægger hver Discipel ved Udgangen af November 3 Kroner. — Brødre erholde Moderation.

Udmeldelse maa ske mindst en Uge før Udgangen af den Maaned, med hvilken Skolegangen ophører; i andet Fald maa der betales Skolepenge for den næste Maaned.

Afgangs- og Aarsprøven.

Den skriftlige Del af Afgangsprøven finder Sted den 24de, 25de, 27de og 28de Juni, hver Dags Eftermiddag Kl. 4. Aarsprøvens skriftlige Del afholdes den 7de og 8de Juli.

Den mundtlige Del af Prøven agtes afholdt i følgende Orden:

Afgangsprøven.

Onsdagen den 9de Juli.

- 8. Arithmetik og Geometri.
- 10. Dansk og Tysk.
- 12. Naturhistorie og Geografi.
- 3. Historie.

Aarsprøven.

Torsdagen den 10de Juli.

- 8. IV. Geografi. III. Naturhistorie.
- 10. IV. Historie. III. Tysk.
- 12. V. Geografi og Naturhistorie.
- 3. II. Historie og Dansk. I. Religion og Naturhistorie.

Fredagen den 11te Juli.

- 8. IV. Naturhistorie. III. Dansk.
- 10. V. Mathematik. III. Engelsk.
- 11½. IV—V. Dansk.
- 3. II. Engelsk. I. Historie og Geografi.

Lørdagen den 12te Juli.

- 8. IV. Religion. II Tysk.
- 10. IV. Mathematik. III. Geografi.
- 3. V. Historie og Tysk. II. Naturhistorie og Geografi.

Mandagen den 14de Juli.

- 8. IV. Tysk. III. Religion.
- 10. IV—V. Engelsk. III. Historie.
- 3. II. Religion. I. Dansk og Tysk.

Tirsdagen den 15de Juli, Kl. 9, prøves de til Optagelse anmeldte Disciple.

Onsdagen den 16de Juli, Kl. 9, meddeles Udfaldet af Prøverne.

Mandagen den 18de Avgust, Kl. 9, begynder Undervisningen i det ny Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Del af Prøven indbydes Disciplenes Forældre samt enhver, der interesserer sig for Skolen.

Horsens private Realskole, i Juni 1879.

N. F. Stegmann.

